ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOL LEARNING ORGANIZATION UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NAKHON SI THAMMARAT

[1]ดาราศักดิ์ นพสถิตย์, [2]เบญจพร ชนะกุล และ [3]สุภาพ เต็มรัตน์

[1]Darasak Nopsatit, [2]Benchaporn Chanakul and [3]Supap Temrat

มหาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ประเทศไทย

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand.

6555701028@nstru.ac.th

Received : October 27, 2024; **Revised** :January 10, 2025; **Accepted** :January 29,2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1)เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช 2)เพื่อศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา 3)เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

[1] นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

[3] อาจารย์ ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยมีความสัมพันธ์คล้อยตามกันจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษา สามารถมองอนาคตให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การคาดการณ์ไว้อย่างรอบคอมรอบด้าน และเป็นขั้นตอน ขับเคลื่อนสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการทำงานของทีมครูภายในโรงเรียน ส่งเสริมการปฏิบัติงานร่วมกันในการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ การแสดงออกถึงรูปแบบหรือทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมการทำงานของครู ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิบัติที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มุ่งเน้นและผลักดันให้เกิดการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

Abstract

This research have a purpose 1) To study innovative leadership of executives Under the jurisdiction of the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office 2) To study being a learning organization for educational institutions. 3) To study the innovative leadership of administrators that affects the learning organization of educational institutions. 4) To study guidelines for developing innovative leadership among executives. The research results found that. 1. Innovative leadership of executives Under the jurisdiction of the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office. Overall, it is at a high level. 2. Being a learning organization for educational institutions Under the jurisdiction of the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area

Office. Overall, it is at a high level in every aspect. 3 . Innovative leadership of administrators, factors affecting the learning organization of educational institutions. There were 3 consistent relationships, including creativity. In terms of creating an innovative organizational atmosphere and teamwork and participation Statistically significant at the .01 level. 4. Innovative leadership of executives Under the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office, it was found that having a vision for change Educational institution administrators Able to look at the future to keep up with changes The predictions are thorough, comprehensive, and step by step. Driving educational institutions efficiently Teamwork and participation. Educational institution administrators promote the work of the teacher team within the school. Promote collaborative work in transferring knowledge exchange knowledge Creativity Educational institution administrators have the ability to create new ideas and express new formats or alternatives to promote teachers' work. In terms of creating an innovative organizational atmosphere Educational institution administrators have practices that influence learning and the working environment. Focus on and push for creating an atmosphere that is conducive to the process of creating new innovations.

Keywords: Leadership**,** Innovative Leadership, Being a learning organization

บทนำ

ประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ 1) "ต่อยอดอดีต " โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆนำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดรับกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ 2) "ปรับปัจจุบัน " เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัลและการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

และบริการอนาคต และ 3) "สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต " ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการพัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลกควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) ทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ "สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน" ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก แลเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมและเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต มุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่และผลักดันความคิดที่มีประโยชน์และแปลกใหม่ที่เกี่ยวกับงาน ผู้นำใช้ความสามารถของตนเองหรือพฤติกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุน การทำงานเชิงนวัตกรรม ในการเข้าถึงปัญหาหรือโอกาสและสามารถขับเคลื่อนให้เกิดการคิดค้นแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ หรือการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สถานศึกษา (เดชา ลุนาวงค์, 2564) ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นรูปแบบที่ใช้ทัศนะการมององค์กรแบบองค์รวม คือ ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กรให้เกิดขึ้นพร้อมๆ กัน และเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืน เพราะให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต การทำงานของบุคลากรต้องมีความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ และเป็นมืออาชีพ มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเองเพิ่มพูนความรู้และใช้ทักษะประสบการณ์เป็นฐานความรู้ที่สำคัญประกอบกับการใช้กลยุทธ์ การแสวงหาความรู้ การแบ่งปันความรู้ การสร้างองค์ความรู้ และการใช้ความรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องทั้งในและนอก

องค์กร องค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นการพัฒนารูปแบบหนึ่งที่ต้องการให้องค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับระบบการพัฒนาองค์กรรูปแบบอื่นๆ เพราะมีลักษณะเป็นการพัฒนาองค์กรให้พร้อมไปด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และให้บรรลุผลสำเร็จในระบบการบริหารเชิงคุณภาพ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2560) การพัฒนานวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กรต้องอาศัยความร่วมมือสนับสนุนอย่างจริงจังผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะผู้นำ คือ ผู้ที่มีบทบาทในการสนับสนุนและเสริมสร้างให้บุคลากรในองค์กรมีความคิดและแนวทางในการสร้างสิ่งใหม่ วิธีการใหม่ ที่ก่อให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ซึ่งตอบสนองต่อความต้องการเป็นประโยชน์ต่อองค์กร รวมไปถึงมีความสามารถในการสร้างให้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศและอำนวยความสะดวกให้เกิดความร่วมมือในการทำงานทั่วทั้งองค์กร กระตุ้นจินตนาการของบุคลากรในองค์กรให้เป็นผู้นำทางความคิดและสร้างปัจจัยการผลิตใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพเหนือกว่าคู่แข่ง (Volk, 2012)

จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้องค์กรเกิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช จะนำไปใช้ประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

2. เพื่อศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ใช้การวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 71 คน ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2, 720 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2, 791 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 59 คน และครูผู้สอน 338 คน ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช รวมทั้งสิ้น 5 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาเนื้อหาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) กการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 3) การคิดสร้างสรรค์ และ 4) การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้สรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุก

ด้าน ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์ รองลงมาการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

	สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1.	การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.39	0.77	มาก
2.	การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม	4.41	0.80	มาก
3.	การคิดสร้างสรรค์	4.45	0.75	มาก
4.	การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.44	0.75	มาก
	รวม	**4.42**	**0.73**	**มาก**

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ การคิดสร้างสรรค์ ($\overline{X}$ =4.45) รองลงมา การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ($\overline{X}$ =4.44) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ($\overline{X}$ =4.41) และการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง
($\overline{X}$ =4.39)

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การนิเทศการสอน และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การคิดอย่างเป็นระบบ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้าน

	การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1.	การคิดอย่างเป็นระบบ	4.43	0.75	มาก
2.	การเป็นบุคคลรอบรู้	4.43	0.76	มาก
3.	การมีแบบแผนความคิด	4.46	0.75	มาก
4.	การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.45	0.75	มาก
5.	การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	4.47	0.77	มาก
6.	การใช้เทคโนโลยี	4.46	0.74	มาก
	รวม	**4.45**	**0.72**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ($\overline{X}$ =4.47) รองลงมา การนิเทศการสอน ($\overline{X}$ =4.46) ด้านการมีแบบแผนความคิด ($\overline{X}$ =4.46) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\overline{X}$ =4.45) ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ($\overline{X}$ =4.43) และการคิดอย่างเป็นระบบ ($\overline{X}$ =4.43)

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราชพบว่า ความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก (r = .930**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

4.1 การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกระบวนการคิดในอนาคต สามารถมองอนาคตให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง กระบวนการคิดในอนาคต สามารถมองอนาคตให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การคาดการณ์ไว้อย่างรอบคอม รอบด้าน และเป็นขั้นตอน ขับเคลื่อนสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงออกเกี่ยวกับการมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขององค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

4.2 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมการทำงานของครูภายในโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมโดยระดมความคิดของครู สนับสนุนทรัพยากรจากผู้นำเพื่อสร้างความมั่นใจในการทำงานส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแสวงหาความรู้นวัตกรรมผ่านการร่วมมือและระดมความคิด เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพทั้งปริมาณและคุณภาพ พร้อมเปิดโอกาให้แก่ครูสามารถปรึกษาหารือในการพัฒนานวัตกรรม สิ่งใหม่ๆ เสมอ

4.3 ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการทำงานของครู การแสดงออกถึงกระบวนการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่แปลกใหม่นำไปสู่กระบวนการสร้างนวัตกรรม มองปัญหาได้หลายมุมมอง มองปัญหาให้เป็นโอกาสในการพัฒนาตัวเองและครูกระตุ้นให้ครูมีทางเลือกหรือสร้างทางเลือกเพื่อส่งเสริมวิธีปฏิบัติงานได้หลากหลายนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และเปลี่ยนแปลงระบบวิธีการทำงาน

4.4 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องต้องมีการปฏิบัติที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมในการทำงาน สร้างบรรยากาศที่อื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ส่งเสริมให้บุคลากรรู้จักเข้าสังคม เปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้นมีการสื่อสาร

พูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตรในการทำงาน มีการสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้รางวัลหรือผลตอบแทนแก่บุคลากรที่สามารถบรรลุเป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมต่อไป

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ (จีรภา ประพันธ์พัฒน์, 2560) (อรพิน อิ่มรัตน์, 2561) และ (ไพฑูรย์ สิริบูรณ์ และ ยุวธิดา ชาปัญญา, 2565) ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระทางความคิดในการวางแผนการทำงานของตนอย่างสร้างสรรค์ และนำมาปฏิบัติ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งใส่งเสริมให้บุคลากรคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา มีการคาดการณ์ไว้อย่างรอบคอม รอบด้าน และเป็นขั้นตอน ขับเคลื่อนสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงออกเกี่ยวกับการมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม ส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแสวงหาความรู้นวัตกรรมผ่านการร่วมมือและระดมความคิด เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพทั้งปริมาณและคุณภาพ พร้อมเปิดโอกาสให้แก่ครูสามารถปรึกษาหารือในการพัฒนานวัตกรรม

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช สอดคล้องกับ (เสาวภาคณ์ เชาวนะสิริยธรรม, 2560) (อัจฉรา เขื่อนวิเศษ, 2561) (อัจฉรา เขื่อนวิเศษ, 2561) (ภาวิณี ชุ่นทรัพย์, 2562) และ (สุทญา อร่ามรัตน์, 2562) ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากบุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาให้ทุกคนสามารถทำงานทดแทนกันได้และรับผิดชอบร่วมกันเป็นทีม บุคลากรในสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ร่วมกัน สมาชิกสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถแสดงศักยภาพสำหรับสร้างผลงานที่ต้องการ สามารถแสดงความคิดเห็นใหม่อย่างอิสระและสามารถแลกเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อร่วมกันสร้างความเป็นเลิศแก่องค์กร บุคลากรรับรู้ถึงความคิด ความเข้าใจของตนเองในสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเชื่อมโยงเป็นระบบ รับรู้และเข้าใจการจัดลำดับความสำคัญอย่างเป็นระบบในการปฏิบัติงานและสามารถตรวจสอบรายละเอียดได้ บุคลากรในสถานศึกษามีการฝึกฝนตนเองและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ยอมรับความจริงไม่ยึดติด เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลก สร้างความรู้ให้ตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความกระตือรือร้น สนใจและใฝ่หาความรู้ พัฒนาศักยภาพและขีด

ความสามารถของตนเองให้มีความเชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น บุคลากรในสถานศึกษามีมุมมองต่อภาพรวมและอนาคตของสถานศึกษาร่วมกัน สามารถปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ของตนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน มีความผูกพันและทุ่มเทให้กับสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์เชิงบวกจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ (ไพฑูรย์ สิริบูรณ์ และ ยุวธิดา ชาปัญญา, 2565) และ (สุชาดา บุบผา, 2565) ค่าประสิทธิภาพในการทำนายเท่ากับ .879 หมายความว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม สามารถทำนายการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยรวมได้ร้อยละ 87.90 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .878 หรือร้อยละ 87.80 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ .25528 หรือร้อยละ 25.528

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช สอดคล้องกับ อรพิน อิ่มรัตน์ (2561) และกับ ไพฑูรย์ สิริบูรณ์, ยุวธิดา ชาปัญญา (2565) สืบเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถมองอนาคตให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การคาดการณ์ไว้อย่างรอบคอม รอบด้าน และเป็นขั้นตอน ขับเคลื่อนสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงออกเกี่ยวกับการมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขององค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ต้องมีการส่งเสริมการทำงานของครูภายในโรงเรียนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมโดยระดมความคิดของครู สนับสนุนทรัพยากรจากผู้นำเพื่อสร้างความมั่นใจในการทำงานส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแสวงหาความรู้นวัตกรรมผ่านการร่วมมือและระดมความคิด เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพทั้งปริมาณและคุณภาพ สร้างบรรยากาศที่อื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ส่งเสริมให้บุคลากรรู้จักเข้าสังคม เปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้นมีการสื่อสารพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตรในการทำงาน มีการสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้รางวัลหรือผลตอบแทนแก่บุคลากรที่สามารถบรรลุเป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมต่อไป

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกระบวนการคิดในอนาคต สามารถมองอนาคตให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง กระบวนการคิดในอนาคต สามารถมองอนาคตให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การคาดการณ์ไว้อย่างรอบคอม รอบด้าน และเป็นขั้นตอน ขับเคลื่อนสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงออกเกี่ยวกับการมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขององค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ต้องมีการส่งเสริมการทำงานของครูภายในโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมโดยระดมความคิดของครู สนับสนุนทรัพยากรจากผู้นำเพื่อสร้างความมั่นใจในการทำงานส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแสวงหาความรู้นวัตกรรมผ่านการร่วมมือและระดมความคิด เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพทั้งปริมาณและคุณภาพ พร้อมเปิดโอกาสให้แก่ครูสามารถปรึกษาหารือในการ มีการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆเพื่อส่งเสริมการทำงานของครู การแสดงออกถึงกระบวนการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่แปลกใหม่นำไปสู่กระบวนการสร้างนวัตกรรม มองปัญหาได้หลายมุมมอง มองปัญหาให้เป็นโอกาสในการพัฒนาตัวเองและกระตุ้นให้ครูมีทางเลือกหรือสร้างทางเลือกเพื่อส่งเสริมวิธีปฏิบัติงานได้หลากหลายนำไปสู่การพัฒนาตนเอง การบริหารภายในสถานศึกษา มีการเสริมแรงและให้รางวัลกับบุคลากรภายในสถานศึกษาที่สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ๆ รวมทั้งประสานงานหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญให้การสนับสนุนทางเทคนิคในการจัดทำสื่อ ช่วยพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา และควรศึกษาสร้างงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรม และแสวงหากระบวนการคิดวิเคราะห์รูปแบบการแก้ปัญหาแบบใหม่ๆเสมอในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งส่งผลการทำงานการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จีราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาลัยราชมงคลธัญบุรี.

เดชา ลุนาวงศ์. (2564). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.*บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ไพฑูรย์ สิริบูรณ์ และยุวธิดา ชาปัญญา. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1.* มหาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

ภาวิณี ซุ่นทรัพย์. (2562). *องค์กรแห่งการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม.*บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2561). ภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 20 (1), 261-271.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566-2570.* กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี

เสาวภาคณ์ เชาวนะสิริยธรรม.(2565.) *การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ของวิทยาลัยชุมชนเมืองแห่งกรงเทพมหานครวารสารการจัดการสมัยใหม่*, 15 (2), 57-66.สำนักงานคณะกรรมการ.พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สุชาดา บุบผา. (2565). *ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

สุทญา อร่ามรัตน์. (2562). *ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ

อรพิน อิ่มรัตน์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อัจฉรา เขื่อนวิเศษ. (2561). *การบริหารจัดการองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.* บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยพะเยา.

Volk, K. (2012). *Hong Kong pupils' attitudes toward technology : The impact of Design and technology programs*. [Online]. Available: http://scholar.lib.vt. Edu/ejournals/JTE/v15n1/volk.html, [2020, February 20].